

de Koz

MEI 1951 No.5

Redactie : Bob Entrop Dierenselaan 89 Den Haag Tel.320875

ONZE CONGRESPLANNEN ENTHOUSIAST ONTVANGEN

Hoeveel uitnodigingen er verstuurd zijn en hoeveel maal onze secretaris zijn tong tegen een postzegel heeft uitgestoken;hoeveel telefoonnummers er gedraaid zijn en hoeveel vrije-maar ook werku-uren aan het congres, dat nu op handen is, ten grondslag gelegd zijn, zal U misschien weinig interesseren. Wel zult U er misschien belang in stellen te weten hoe de plannen voor een Nationaal Congres, bij leden en buitenstaanders ontvangen zijn?. Wel, in één woord :Boven verwachting!!

Niet voor niets waren nog geen dag na het verzenden der uitnodigingen de eerste congresstrookjes binnen! Niet voor niets kwam uit Duitschland een bericht binnen dat vertegenwoordigers van de Internationale Vereinigung für See-aquaristiek graag op het congres aanwezig zouden zijn. Dat onze Zuiderburen uit Antwerpen, Knocke en Oostende per autobus naar Scheveningen zullen komen en dat bij ons bezoek aan Knocke (zie verslag in dit nummer) reeds een twaalftal liefhebbers zich spontaan als lid opgaven, getuigt van belangstelling en medeleven in het door ons genomen initiatief.

Ook van tal van onze binnenlandse leden mochten wij enthousiaste brieven en vele ingevulde strookjes ontvangen. Wat denkt U van een lid uit Sittard, dat met drie introduce's naar het congres komt. Hij is echter niet de enigste, want vele leden brengen hun vrienden en kennissen mee. En dat is toch wel een teken van geestdrift. Een ander lid schrijft: "Natuurlijk ziet U mij in Scheveningen. Dit is nu eens een pracht gelegenheid om elkaar te leren kennen. Ik kan mij moeilijk voorstellen dat werkelijk serieuze liefhebbers dit B.M. feest willen missen. Zegt U de andere leden uit mijn naam, dat ik ze allen op het congres wil ontmoeten".

Beste lezers, aan zulke brieven hebben wij als organisatoren en propagandisten weinig toe te voegen. Zij zijn de mooiste propaganda-middelen!! Het schijnt echter wel dat zich plotseling in B.M. een bruisend leven baanbreekt. Een leven dat wel heel goed past in deze lentetijd, nu in de natuur ook alles fris en nieuw naar buiten treedt.

Een woord van dank is reeds hier op zijn plaats. Het geldt hier de vele redacties, instellingen en personen, die spontaan hun medewerking toezeiden om aan ons congres nog meer publiciteit te geven. Laten alle leden van Biologia Maritima door hun aanwezigheid op het congres bewijzen, dat wij deze sympathieke steun en medewerking ten volle waard zijn.

Ik geloof dat wij er verder geen woord meer over behoeven te reppen. Laten wij allen onze schouders onder dit mooie werk zetten door met veel genodigden in prettige stemming naar Scheveningen te komen. Wij zullen ons best doen U een genotvolle-en niet licht te vergeten congresdag te bezorgen.

Welkom en tot ziens dan op 27 Mei in Scheveningen!!

Bob Entrop

In het Januarinumner van "de Kor" deelde ik mee dat de wasroos, die ik had gekregen, zich in tweeën had gedeeld en dat deze deling veel sneller verlopen moest zijn, dan we dat bij de zeeanjelier gewend waren. Inmiddels hebben deze twee wasrozen zich nogmaals gedeeld, waarbij ik in staat was iets meer over dit gebeuren waar te nemen.

Op 15 Jan. '51 was één van de wasrozen 's morgens nog geheel normaal, terwijl 's avonds het dier dwars door midden gedeeld was, alsof het met een mes was doorgesneden. De splijting had zodanig plaats gevonden, dat de mondopening doorgescheurd was en het inwendige van de lichaamsholte gewoon open lag. De twee helften waren ongeveer 1 cm van elkaar verwijderd. Twee uur later waren de zijwanden van de dieren reeds naar elkaar toegegaan, terwijl de volgende morgen om 8 uur de wonden reeds bijna gesloten waren. Dus ongeveer als volgt in dwarsdoorsnede:

Het spreekt van zelf dat de dieren hun tentakels niet met water konden vullen, zolang de lichaamsholte in open verbinding met de buitenwereld was, zodat ze er als slappe zakjes bij hingen. Op 17 Jan. zag de ene helft er al weer normaal uit, terwijl

de andere helft nog slap en klein was. De volgende dag waren beide dieren weer geheel gaaf. Het bleek nu dat de deling niet geheel door het midden was gegaan, daar de ene anemoon groter was dan de andere. Op 21 Jan. was de enige zichtbare afwijking, dat de mondopening nog niet geheel in het midden van de mondschijf zat. Het duurde nog tot ongeveer 10 Febr. voor ook dit weer geheel hersteld was.

Inmiddels was ook op 17 Jan. de andere helft van de oorspronkelijke anemoon gaan delen. 's Morgens viel het op dat hij enigszins in de breedte uitgerekt was. 's Avonds om 6 uur bleek het dier bijna geheel gedeeld te zijn. De twee helften van de voet waren aan één kant ongeveer 1 cm uit elkaar gekropen; aan de andere kant was de voet nog gaaf. Ook de bovenrand was aan één kant doorgescheurd, zodat de splijting blijkbaar aan één zijde begonnen was. Ongeveer als volgt voor de stam zonder bijgetekende tentakels. Om 21.30 uur waren de twee helften geheel van elkaar. De volgende morgen om 8 uur waren de twee delen nog niet helemaal gesloten. 's Avonds had één deel zich bijna geheel gesloten. Alleen was er aan de bovenkant nog een vrij

groot gat en aan de voet een gleuf te zien. Het andere deel sloot zich niet goed en was ook op 21 Jan. nog steeds een niet gesloten slap geval. Het had ook van zijn onderlaag losgelaten. De volgende dag was dit deel spoorloos verdwenen. Het eerste deel was op 21 Jan. weer tot een normale anemoon geworden en is ook verder goed gebleven.

We weten dus nu weer iets meer over deze merkwaardige snelle deling, hoewel alle details nog niet duidelijk zijn.

Merkwaardig is wel dat de twee helften van de oorspronkelijke anemoon zich vrijwel op de zelfde dag deelden, ongeveer drie maanden nadat zij hun leven als zelfstandig dier begonnen waren. Of dit een toeval is of een diepere betekenis heeft, zal pas door meer waarnemingen en eventueel experimenteren kunnen worden uitgemaakt.

Moge dit artikel een suggestie zijn voor nauwkeurig waarnemen en noteren (Red.)

We leven in een drukke tijd. Ieder van ons heeft veel aan zijn hoofd. Soms zelfs zoveel dat vaak belangrijke dingen geheel in het vergeetboek kunnen raken. Wat is het dan niet prettiger dan dat een goede vriend je op het juiste ogenblik nog net op tijd aan iets weet te herinneren. Mogen wij als goede vriend U ook zulk een dienst bewijzen. Wij hebben hier een aantal B.M. spfressertjes voor U, die naar wij hopen wonderen zullen doen !!

1/ CONTRIBUTIE. Beginnen we daar nu al weer mee? Ja beste lezer en het is nog steeds de contributie voor 1951 !!

Een kleine groep leden heeft tussen al hun girostortingen juist nog die ene voor onze penningmeester vergeten. Maakt U het even in orde? Het is nu al Mei. 5 Nummers van "De Kor" heeft U in het nieuwe jaar al ontvangen. Wilt U ze echter alle twaalf gaan ontvangen, maakt U dan vanavond nog Uw contributie over (Gironummer zie binnenzijde van de omslag). Na het einde van deze maand moeten we heus postquittanties gaan uitschrijven. Een vervelend werkje, dat ons weer tijd en U slecht geld kost.

2/ COPY. Het zenden van een aardig lezenswaardig artikel aan een redacteur is niet ieders werk. Maar weet U wel dat Uw redacteur al erg blij is wanneer U in een kort verhaaltje iets van Uw ervaringen met zeedieren en wieren zou vertellen. Juist bijdragen, die iets vertellen van eigen waarnemingen zijn juist zo welkom. De inhoud van de Kor kan er alleen maar nog afwisselender van worden. Bedelf Uw redacteur onder een copylawine. Hij krabbelt er zelf wel onderuit.

3/ CONTACTMAN AMSTERDAM. Het congres nadert met rasse schreden. Op 26 Mei as. wordt voor de contactlieden van de verschillende werkgroepen een contactbespreking gehouden ten huize van de voorzitter Vreeswijkstraat 235 Den Haag. Aanvang 8 uur. We zouden daar ook zo graag onze eerste Amsterdamse contactman ontmoeten. Welk Amsterdams lid steekt nu een de handen uit de mouwen en wil als contactman optreden. De ledengroep is in Amsterdam groot genoeg om een pittige werkgroep te starten. Wie komt er dus naar de bespreking?

4/ INVULSTROOKJES VOOR HET CONGRES. Een flink aantal leden heeft er geen gras over laten groeien en stuurde per kerende post de strookjes voor deelname aan het congres ingevuld aan ons secretariaat. Zij die dit nog niet deden maar ook diegenen, die ons mondeling of telefonisch berichtten dat zij naar het congres zullen komen, willen wij verzoeken toch hun strookje te willen inzenden. Contactlieden kunnen natuurlijk ook een collectieve lijst inzenden met de namen van deelnemende leden en introduce's. Laten zij er echter niet te lang mee wachten. Het congres wordt een succes. Laat ons dus snel weten met hoeveel introduce's U aanwezig zult zijn.

5/ VERSLAGEN VAN WERKGROEPBIJeenkomsten Mogen wij onze contactlieden nog eens even in herinnering brengen dat wij het zeer op prijs stellen van Uw bijeenkomsten, excursies ed. een kort verslag - desnoods in telegramstijl - te mogen ontvangen. Zendt U ons gerust de doorslag van Uw verslag en behoudt U zelf het origineel voor het archief van Uw werkgroep. We hebben dan beiden een overzicht van de verrichte acties. Hartelijk dank voor Uw welwillende medewerking. Een pluim voor de contactlieden die dit werkje al tot gewoonte hebben gemaakt.

6/ Wij voelen ons nu al heel wat opgefrist. Laat U nu de wonderen gebeuren !!

DE ZON KOMT DOOR!! OPGEPAST!!!

We hebben wel heel lang op het voorjaar moeten wachten, maar nu ik dit schrijf zitten we plotseling in de (enkele) warme dagen. We koesteren ons in het milde voorjaarszonnetje en met ons misschien ook onzeaquaria.

Vooraf direct zonlicht kan de temperatuur van ons zeewater sterk doen stijgen, met het gevolg dat de dieren, die graag het "hoofd" koel houden, het benauwd, ja vaak te benauwd krijgen en dood gaan.

Daarom leek het mij goed-vooral voor de beginners-eens de aandacht te vestigen op verschillende maatregelen, die wij kunnen treffen op het moment, dat de temperatuur in de bakken flink op begint te lopen. Zo boven de 21 graden Celcius moeten we wel heel goed gaan opletten.

1/ Maakt U nu reeds een complete inventarislijst op van alle dieren, die de bak bevolken. Controleer minstens om de dag-beter nog iedere dag- of alle dieren nog zichtbaar aanwezig zijn. Is dit met enkele niet het geval, onderneemt U dan een speurtocht. Soms hebben zij zich alleen wat verplaatst (anemonen) en behoeven nog niet gestorven te zijn. Vissen en kreeftachtigen hebben sterk de gewoonte om zich in een rustig verscholen hoekje terug te trekken (vaak ook achter de rotspartij tegen de achterruit) om daar dood te gaan. Let U dus goed op dat nergens een dood visje of een dode krab blijft liggen. In de zomer ontbindt alles veel sneller en loopt U het gevaar dat de gehele bak vergiftigd wordt. Veel controleren en direct verwijderen dus!

2/ Koeling! Wie niet over een hele dikke beurs beschikt, zodat hij een complete koelinstallatie rond zijn bak kan laten bouwen moet op onderstaande wijze trachten zijn bakken te koelen:

- a/ Afschermen met wit papier tegen al te veel direct zonlicht.
- b/ Het aquarium verplaatsen naar de koelste plaats in huis.
- c/ Indien terwille van de wierengroei de bak met gewone gloeilampen verlicht wordt, gebruik maken van het warmtefilter besproken in "De Kor" van April j.l. of gebruik maken van T.L. verlichting.
- d/ Het aquarium- indien de afmetingen dit toelaten- in de gootsteen plaatsen. Oppassen dat de huisvrouw zonder gevaar voor de zeedieren toch nog de aardappelen af kan gieten! De zij- en achterritten omhangen met natte dweilen en met een fijn straaltje leidingwater vochtig houden.
- e/ Koelen met ijs, door in een glazen aquariumpje ijs te doen en dit in de bak te hangen. De uitstromer tegen de ijsbak laten stromen, zodat er een gunstige verdeling van het afgekoelde water in de bak plaats vindt.
- f/ 's Nachts ramen en dueren tegen elkaar open zetten.
- g/ Sterk doorluchten.
- h/ Hier komt de koelmethode te staan, die ieder lid deze zomer profondervindelijk zal uitdokteren en waarvan hij de resultaten natuurlijk aan de redactie zal doorgeven.

Laten we hopen dat we van een echte hittegolf verstoken zullen blijven, want die zou wel eens funest voor onze dieren kunnen worden, wanneer we tenminste de temperatuur niet door één der genoemde maatregelen omlaag kunnen trekken. Mogelijk kunnen we aan het eind van de zomer eens door een enquête onder de leden aan de weet komen, op welke manier men met goed- of mindergoed gevolg de zomer door is gekomen! Voorlopig veel koelte en succes

Bob Entrop

BIOLOGIA MARITIMA REIST OVER DE GRENZEN

Te gast in Wuppertal en Knokke!

In de afgelopen maanden is het bestuur in de gelegenheid geweest enkele belangrijke buitenlandse contacten te leggen, die weer een stap in de goede richting betekenen om de zee-aquarietiek op hoger plan te brengen.

Op uitnodiging van de Internationale Vereinigung für Seeaquaristik und Meereskunde heeft Uw voorzitter als vertegenwoordiger van Biologia Maritima op 3 en 4 Maart j.l. te Wuppertal een bezoek gebracht aan "die Grosztagung der Seeaquarianer".

Om 2 uur zou de officiële ontvangst van de buitenlandse gasten een aanvang nemen en prompt tien minuten voor twee rolde de trein onder de overkapping van station Wuppertal. In hotel "Am Mäuerchen" vond de begroeting plaats van het bestuur, de sprekers van het congres en de genodigden. Na ampere kennismaking ontstond direct een geanimeerd gesprek over de zee-aquarietiek en hoe deze in de verschillende landen bedreven wordt. In tegenstelling met de meeste aanwezigen kwam ondergetekende zo kers vers van de Noordzeekust en kreeg dus een waar spervuur van vragen op zich gericht. Men benijdde ons, gelukkige stervelingen, als kustbewoners ten zeerste, maar van mijn kant bewonderde ik het enthousiasme, waarmee juist hier "de inlanders" hun zee-aquaria verzorgen. Terwijl meerdere gasten in de loop van de middag aankomen, had ik het genoegen in gezelschap van de redacteur van "Das Seeaquarium" en Prof. Dr. F. Pax - één der sprekers op het congres - enkele bezoeken af te leggen om zee-aquaria in ogenschouw te nemen. Bepaald interessant was de installatie bij de voorzitter de heer W. Modest. In een kleine ruimte waren een flink aantal bakken ondergebracht, omgeven door de bekende apparatuur van filters, slangetjes, glasbuizen etc. Het was de werkruimte van een serieus zee-aquarianer, die graag experimenteert en navorst in de wondere dierenwereld der zee.

's Zaterdagavond werd een bonteavond gevierd met zang, dans en muziek. Persoonlijk kwam ik daar niet toe (wel waren we natuurlijk aanwezig) want tegen een gezellige achtergrond van Wienerwals en "Dunkel" staken onze zakelijke zee-aquarietiek-gesprekken wel sterk af. Menig bierviltje heeft als schetsbloc dienst gedaan om met elkaar allerlei problemen te ontraffelen.

's Zondags vond ik de Stadsbibliotheek het officiële congres, met een boeiend sprekers en lichtbeelden programma, plaats. Was het programma zeer de moeite waard, de grootste waarde speciaal voor B.M. ligt wel in het leggen van contacten met liefhebbers en wetenschapsmensen, die allen slechts één doel hebben: de moeilijke spurt van het zee-aquarium te dienen. Juist op zo'n dag kunnen nieuwe kennismakingen en uitwisselingen van gedachten slechts stimulerend werken en tot nieuwe inzichten en plannen leiden.

De ontvangst en de gastvrijheid waren zeer hartelijk, wat tot gevolg had dat het afscheidsuur weer veel te gauw daar was. Maandagmorgen bracht de trein me weer naar Holland terug, beladen met goede wensen voor U allen en met de uitnodiging spoedig weer naar Wuppertal terug te komen om te praten over die punten waaraan we nu zelfs nog niet toe gekomen waren. Heel graag, maar zullen we wel ooit over onze mooiste liefhebberij uitgesproken raken?

Door de Aquarium- en terrariumvereniging "Hippocampus" te Knokke onder de hoge bescherming van de burgemeester van Knokke en met medewerking van de Kninklijke Maatschappij van de Dierentuin te Antwerpen een tentoonstelling van tropische vissen en planten, terraria en vogels gehouden te Knokke, terwijl te Heist aan Zee in Rijksvissersschool zee-aquaria, zee-vogels en zeevaartkundige instrumenten tentoongesteld werden.

Voor de inrichting der zee-aquaria werd de medewerking van B.M. ingeroepen en zodoende hebben Uw voorzitter en secretaris zich derwaarts gespoed om de helpende hand te bieden en tevens propaganda te maken voor onze liefhebberij en B.M. in het bijzonder.

De ontvangst en het onthaal en door "Hippocampus" en door onze gastvrouw en gastheer waren, zoals dat in België is, af. Het ging er op lijken, alsof alles nog maar om de vertegenwoordigers van Biologia Maritima draaide. We mochten een vergadering van "Hippocampus" bijwonen en voelden ons geheel en al lid van "de Club", dank zij de buitengewoon hartelijke gastvrijheid.

We hebben in Heist veel werk moeten verzetten, maar deden het met plezier. De tentoonstelling van zee-aquaria werd een succes! Natuurlijk hebben we ook genoten van de tropische aquaria en terraria. Uiteraard is de Belgische opzet van een dergelijk gebeuren verschillend van de onze, doch daarom des te interessanter.

Met het hoofdbestuur van de B.B.A.T. en het bestuur van "Hippocampus" werden we ten stadhuize door de burgemeesters van Knokke en Heist ontvangen. We hebben een film vertoond over zeedieren, terwijl onze voorzitter in de gelegenheid was op de bondsdag een vurig pleidooi te houden voor zeeaquaria etc. Eén en ander is kennelijk zeer in de smaak gevallen bij alle bezoekers, die van heinde en verre in grote getale waren opgekomen. Bovendien hebben we een 6-tal zee-aquaria kunnen inrichten met dieren uit Den Helder, Scheveningen en van de Belgische kust. Voor de laatsten hebben we halsbrekende toeren op de slikkerige pieren van Heist moeten verrichten. Maar ziet: het was niet te vergeefs. Een stel prachtige zee-dahlia's was onze beloning.

Hier in de Kor is het alles gauw verteld, maar U zult begrijpen dat het heel wat hoofdbrekers en zweetdruppels heeft gekost voor alles in kannen en kruiken was. De tijd van voorbereiding was wel heel kort. Het resultaat was echter overbluffend en de belangstelling, we mogen in dit geval gerust zeggen: de reclame, naar rato. De inschrijving van 11 nieuwe Belgische leden, die we hier een hartelijk welkom in Biologia Maritima toeroepen, was het prompte gevolg. We wensen onze Belgische vrienden veel succes toe met hun baanbrekend werk.

De secretaris

LAATSTE NIEUWS OVER HET CONGRES !

Wij ontvingen bericht van de N.V. Indola -fabrikant van de bekende kleine elctromotoren geschikt voor aquariumdoeleinden- dat zij hun motoren in twee verschillende uitvoeringen in een stand op ons congres zullen demonstren. Vooral voor hen, die zelf een "luchtproducent" willen bouwen, maar steeds zoeken naar een geschikte krachtbron om zuigers in beweging te zetten, lijken deze motoren ons een prima oplossing. Boekhandel "De Nieuwe Boekerij" zal een stand met interessante Natuur Historische lectuur inrichten.!!!